

Budur, bir yol gedir. Yolun bir ucunda məktəb, o bir ucunda od-alov, qan-qada, göz yaşı var. O yolun getdiyi yer də bəlidir, yolçusu da. Müəllimlər hansı amal üçün hara getdiyini bilirlər. Yolçusu müəllimlər olan həmin yol Şuşaya gedir.

Bura Şuşadır! Bura Vətəndir! Onlar da bu vətənin ayrılmaz, unudulmaz parçaları. Məktəbi döyüş meydanına dəyişən qəhrəman ruhlu MÜƏLLİMLƏR.

Qəhrəman müəllimlər

Məktəbi səngərə dəyişən vətənpərvərlər

El üçün eldən gedən MÜƏLLİM

Karyerasına müəllim kimi başlayıb, ehtiyatda olan zabıt kimi davam edən və sinifdən səngərə uzanan yolunu şəhadətilə taclandıran daha bir qəhrəman müəllim. Famil Əhmədov İsmayılı rayonunda yaxşı müəllim kimi tanınırdı. Ancaq indi onu bütün Azərbaycan tanıyır. O, azərbaycanlılar üçün tarix yazan tarix müəllimlərimizdən biridir.

Famil Əhmədov 1997-ci ildə Dövlət İdarəçilik Akademiyasını qırmızı diplomla bitirib. Elə o vaxtdan İsmayılı rayon E.Məmmədov adına 3 nömrəli məktəb-liseydə tarix müəllimidir. Fəaliyyətinin ilk günlərindən şagirdlərinin və müəllim kollektivinin rəhbərini qazanıb. Qısa zamanda rayonun tanınmış simasına çevrilib. Rayon tədbirlərini hər zaman o idarə edib. 2020-ci ildə Vətən müharibəsi başlayanda ehtiyatda olan baş leytenantın da müraciəti dəyərləndirilib və Famil Əhmədov döyüşlərə cəlb edilib. Azərbaycan Ordusunun minlərlə könüllü döyüşçüsündən biri olaraq cəbhəyə yollanıb və orada da öz sözünü deyib. Oktyabr ayının 14-də Talış və Suqovuşan istiqamətlərində gedən döyüşlərdə qəhrəmanlıq göstərərək şəhidlik zirvəsinə ucalıb.

Sinifdə hərbi intizam

İsmayılı şəhər 3 nömrəli məktəb-liseyin tarix müəllimi Famil Əhmədov ilə bağlı çalışdığı məktəbin direktoru Əhmədova Ələkbəzadə üçün keçmişdə danışmaq çox çətindir: "Sanki mələk idi. Adam var evdən gedir, adam da var eldən. Sözün əsl mənasında, Famil müəllim eldən getdi. Bizim üçün çox böyük itkidir. 1997-ci ildən məktəbimizdə tarix müəllimi işləyirdi. Sınıfı aşığıdan verirdim ona, XI sinfə qədər ən yüksək səviyyədə gətirir, yüksək nəticələrlə təhvil verirdi. Sinifdə, sözün əsl mənasında, hərbi intizam yarırdı. Özü də həmişə təmiz, səliqəli olurdu, sanki parıldayırdı. 2008-ci ildə məktəbimizdə Tarix Diyarşınashıq Muzeyi yaratdı. Hazırda muzey Famil Əhmədovun adını daşıyır. Orada rayon muzeyinə yetəcək qədər eksponat var. Ümumiyyətlə, məktəbin hər yerində, hər işdə onun əlinin izi var".

Famil Əhmədov, sadəcə məktəbdə yox, rayonda tanınıb: "Rayondakı bütün tədbirlərin aparıcısı məhz Famil müəllim olurdu. Məktəbimizin uşaqlarının 70 faizini tarix fənni üzrə o hazırlayırdı. Yaxşı müəllim çoxdu. Famil müəllim həm yaxşı müəllim, həm də əsl insan idi. Bunu bacarmaq elə də asan deyil. Bütün kollektivimiz, şagirdlərimiz, müəllimlərimizin ürəyində xüsusi iz qoyub getdi".

Səninlə fəxr edirəm, Ata!

Famil müəllimin 19 yaşlı oğlu Fərid üçün də atasının yeri hər zaman görünəcək. Hazırda Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin tələbəsi olan Fərid atasının döyüş ruhundan danışıb: "Atamla döyüşən əsgər və zabitlər onun döyüş ruhunun çox yüksək olduğunu deyirdilər. Hətta orda başqa əsgərlərin də əhvali-ruhiyyəsinə müsbət təsir edib, döyüş ruhunu yüksəltdi".

Fəridin atası həm də onun müəllimi olub: "Mənə 5-ci sinifdən 11-ci sinfə qədər tarixdən dərs deyib. Hər dərsə hazırlıqlı olub-olmadığını mütləq yoxlayardı. Ona görə atama arxayın olub dərsimə hazırlıqsız gedə bilməzdim".

"Səmimi, gülürüz"- kimi xarakterizə etdiyi atası haqqında "Nə qədər danışsam, azdır. Kəlmələr yetməz onu anlatmağa", - deyir. Əgər onu eşitsəydi, bu gün o, öz şəhid atasına nə deyərdi görəsən? Fərid bu dəfə üzünü atasına tutub: "Bir tarix müəllimi öz qanı ilə tarix yazdı! Səninlə fəxr edirəm, Ata! Torpaqlarımız alındı, qanın yerə qalmadı!"

Təşkilatçı, yoxsa döyüşçü?

Hər iki ünvan ona yaraşdı. Hər iki vəzifə onun adında birləşib vahidləşdi. Bu iki vəzifəni birləşdirən onun vətənpərvərliyi, vətənə sevgisi oldu. Rəvan Ömür oğlu Lətifovdan gedir söhbət.

Vətən boyda ürək

Vətən sevgisi hər davranışından aydın görünürdü. Təşkil etdiyi hər tədbirdə, şagirdlərlə hər söhbətində vətən dilindəydi. Sincan kənd məktəbinin direktor əvəzi Sabit Qasımov Rəvan müəllimi belə xarakterizə etdi. Dediynə görə, 2014-cü ildən tanışa da, onunla 2 il idi bir yerdə çalışırdı. Amma insan kimi tanıdığı müəllim yoldaşının peşəkarlığını görmək üçün 2 il də yetərli olub: "Təşkilatçı müəvini idi. Hər dərsinin 3-5 dəqiqəsi vətənpərvərlik mövzusunda olurdu. İşğal tarixini unutmaz, unudurmazdı. Tədbirlərimiz "Şəhidlər Xiyabanı"nda keçirilə, muzeylərə, tarixi abidələrimizə tez-tez gözümlər təşkil edərdi. Şagirdlərimiz, böyüməkdə olan nəsəl özümüzdü, dostumuzu-düşmənimizi tanısan deyə".

Tanıdı və tanıtdırdı. Fəaliyyəti ilə başladığı işi şəhadəti ilə başa çatdırırdı.

29 yaşlı təhsil işçisi Oğuz rayonunun Xaçmaz kəndində doğulub, elə burda da qocalmaq niyyətindəydi. Məktəbi bu kənddə tanıdı. Elm, bilik dünyasına Xaçmaz kəndindəki V.İbraximov adına tam orta məktəbdə daxil oldu. Hərif, söz, rəqəm, hesablaşma öyrənməyə məhz buradan başladı. Sonra böyüdü. Özündən əvvəl ürəyi böyüdü. Yoxsa o boyda Vətən kiçik ürəyə sığardı mı?

Ömrünü məktəbə həsr edəcəkdə

Əvvəlcə Azərbaycan Dövlət Pedagoji Universitetində Təhsilin təşkili və idarə olunması ixtisasına yiyələndi. Bu da o demək idi ki, həyatındakı məktəb, sadəcə Xaçmaz kənd məktəbi olmayacaqdı. 2012-ci ildə artıq ilk iş yerində - Ə.Abdulhüseyn adına Şirvan kənd tam orta məktəbində idi. Uşaqlarla məktəbdənkənar və sinifdən xaric tərbiyyə işi üzrə təşkilatçı vəzifəsi onun üçün bir başlanğıc idi. Sonra iş yeri dəyişdi.

...ancaq ona verilən ömrü döyüş meydanında tamamladı

Vətən müharibəsi başlayanda Sincan kənd tam orta məktəbində təşkilatçı müəvini idi. Sentyabrın 29-da Vətən müharibəsində iştirak etmək üçün çağırış vərəqəsi aldı və məktəbi döyüş meydanı ilə əvəz etdi. Qısa döyüş yolu Şuşaya qədər gedib çıxdı. Şuşa uğrunda da döyüşdü və qəhrəmancasına şəhid oldu. Şəhadət xəbərini ailəsi noyabrın 16-da aldı və o, Xaçmaz kəndindəki "Şəhidlər xiyabanı"nda dəfn edildi.

Hər işdə öndə olardı

Ata-anasının böyük arzularla böyüdüyü, gələcəyi ilə bağlı xəyallar qurduğu 4 balasından biri idi Rəvan. Ailədə iki bacı, iki qardaş idilər. Sonbeşikdi o. Ailənin ən kiçik və ən sakit uşağı böyüyüb təhsil işçisi oldu, amma döyüşçü kimi həlak oldu. Halbuki döyüşçü yox, təşkilatçı olmuşdu. Məktəbdə təşkil etdiyi tədbirlərin hər biri onun Vətən sevgisini anladır, həmin tədbirlərin iştirakçısı olan məktəbliləri də Vətən notuna kökləyirdi.

Mehribanlıq, şənliyi, üzgünlüyü ilə hamının rəğbətini qazanan Rəvan müəllim şagird ya müəllim demədən hamının köməyinə tələsirdi. Sadəliyi ilə seçilir, yardımsevərliyi ilə tanınır, işgüzarlığı ilə sevilirdi. İşdən qaçmaz, əksinə hər işdə hamıdan öndə olardı.

Şəhid olsam, bilin ki...

Ömür-gün yoldaşı seçdi özünə, onu yarı yolda qoyacağını bilmədən.

Rəvan Lətifov iki ilə yaxın idi evlənməmişdi. Gözü Zülfüqar Abışov adına Xaçmaz kənd ümumi orta məktəbində 2016-cı ildən işləyən Pünhan müəllimi tutub xoşbəxt bir ailə qurmuşdu: "Biri-birimizdən heç ayrı qala bilmirdik. İl yarım idi ailəli idik, aramızda heç anlaşılmazlıq olmadı. Rəvan çox mehriban idi. Uşaq idi sanki. Evə mütləq sürprizlə gələrdi. Daha yaxşı günlərimiz olacağına söz vermişdi, ancaq əməl etmədi. Şəhid olmadan əvvəl demirdi ki, əgər şəhid olsam, bilin ki, Pünhünü tanıyandan xoşbəxt yaşamışam".

Oğul atası Rəvan müəllim

Rəvan müəllimin böyük arzusu vardı, dünya gözüylə reallaşan arzusu - oğlunu gördü yaxşı ki: "Ən böyük arzusu övlad sahibi olmaq idi. Yenicə ailə qurmuşduq, "oğlumuz olsun istəyirəm" dedi. Bunu hər zaman deyirdi. Oldu da. Amma cəmi 8 ay oğluyla bərabər ola bildi". Oğluna xəstə atasının adını verdi, onu daha uzun yaşatsın deyə: "Oğul olaraq çox yaxşı övlad idi. Onun üçün ən önəmli olan ailəsinin rahatlığıydı. Atası şəhərli diabet xəstəsidir. Açıq ürək əməliyyatı keçirib. Hazırda da vəziyyəti pisdirdi. Çox istəyirdi ki, atasının rahatlığını təmin etsin. Atasını qalan ömrünü rahat keçirsin. Oğlumuz da atasının adını verdi ki, o dünyasını dəyişəcək, adı yaşasın. Ancaq özü atasından əvvəl getdi".

Pünhan müəllimin sözlərinə görə, Rəvan çox zəhmətkeş olub: "Səhər işə gedir, gündortadan sonra təsərrüfatla məşğul olurdu. Ayağında revmatizm vardı. Çalışdı ki, burdan uzaqlaşsın. Amma olmadı. Çox arzularımız vardı".

Arzularını da ömrü kimi yarımcı qaldı: "Cəbhədə olanda deyirdi oğlumuzun 1 yaşını qeyd etmək üçün gələcək. Getdiyi 35 gün idi. Danışanda dedi ki, ümid edərəm bu vaxta qədər qoruyan Allah axıra kimi qoruyar. Amma ümid etdiyi kimi olmadı. Allah onu şəhidlik mərtəbəsinə ucaldı".

Şəhadətin mübarək, şəhidim. Gözün arxada qalmasın. Babasının adını daşıyan Ömür tamamlayacaq yarımcı qalan ömrünü.

Ruhiyyə DAŞSALAHLI